

Moja prva intervencija

Damijan Šinigoj
vodja intervencije Špeharji

Kot se za prvomajske praznike spodobi, smo se dolenski jamarji zapodili v Čagan-ko. Matija Gašperšič–Tico, Anže Tomšič–Anži in spodaj podpisani smo se podali proti dnu skoraj pol kilometra pod zemeljsko površje v nedeljo zjutraj, ven pa sem jaz kot zadnji pokukal malo pred četrto zjutraj v ponedeljek, torej 1. maja. Gor sem crkoval kot že dolgo ne, prav vsaka ožina me je zagrabila in zavrla, da sem se ven privlekel povsem zbit. Saj pasulj ob ognju je pomagal, pa en blag špricar tudi, a ko sem se krepko po peti uri zjutraj spravil v posteljo, menda ni bilo mišice v mojem telesu, ki ne bi bolela! Z veseljem sem zaspal, ker vem, da krepčilni spanec pomaga, a ob pol devetih zjutraj smo že žulili prvo kavo ob ognju! Telefoni so zazvonili in sporočili so nam, da v Špeharjih pri Vinici iščejo pogrešano osebo. Da sumijo tudi na padec v jamo ter da policisti že čakajo na najbližje jamarje reševalce, ki bi lahko pokukali v podzemlje. Najbližji jamarji reševalci pa smo bili mi! Pogledal sem na kup popolnoma blatne in mokre jamarske opreme, ki mi je nekaj ur prej padel z riti in ostal, kakor je pristal in sem kar zastokal. Anži in Tico sta naprosila (relativno) čisto opremo od drugih, moje velikosti pa ni imel nobeden. S prijateljema sem se torej podal v akcijo kar brez jamarske opreme, saj v kombinezonu s hlačnicami do kolen in rokavi do komolcev seveda nisem hotel v jamo. Tisto vas smo kar hitro našli, res ni bilo zelo daleč in policista sta nas odpeljala do jame.

Kot vodja intervencije sem določil Anžija, da se je spravil pokukat v jamo in se mi je kar zasmilil, ko je od Čaganke prebolelo telo, ki se je nekaj ur prej še skoraj pol kilometra globoko v jami tenstalo, spravil na vrv in sem kar videl, kako ga vse boli. Počasi nam je izginil spred oči, s Ticotom pa sva se zunaj praskala po riti in čakala, da se vrne, pove, da ni nič in bomo lahko odšli na kavo. Nenadoma pa se je iz jame zaslišal klic, da je spodaj ženska in da je živa!

Kako se mi je prijatelj zasmilil. Sem si namreč kar predstavljal, kakšen je človek, ki pade kakšnih 25 metrov globoko! Vhodno vertikalno brezno jame z dokaj širokim vhomom je globoko okoli 25 metrov, na dnu pa se jama nadaljuje s strmim meliščem in zaključí z manjšo dvoranico. Osvetlil je celo in ni opazil nič nenavadnega, zato je bil prepričan, da tako ali tako ne bo nič, potem pa je vseeno napravil še dva koraka, da je lahko pokukal še na skrajni desni rob dvorane, kamor mrtvo telo tako ali tako ne bi moglo pristati. Verjetno si lahko predstavljate šok, ko se je nedaleč proč od njega osvetljena ženska, ki je ležala na nekih kosovnih odpadkih, dvignila in poskusila sestí. Molče! Šele ko jo je nekajkrat ogovoril, se je odzvala. Domnevam, da si bo prijatelj ta prvi maj zapomnil za kar nekaj časa!

Kakor koli, iskalna akcija se je nemudoma spremenila v reševalno in v jamo sem poslal še edinega reševalca, ki sem ga imel, torej Tica. S sabo je vzel torbo s prvo

pomočjo in izginil v jami, jaz pa sem alarmiral kolege, Jamarsko reševalno službo. Potem pa se je začel najtežji del, čakanje. Prijatelja sta spodaj najprej očistila del jame, kjer sta pripravila ležišče za poškodovanko, premestila sta jo na transportne vreče, prek katerih je Anži pogrnil svoj kombinezon, da se ženska ne bi še bolj podhladila, on pa je bil potem v športnem perilu spodaj še uro in pol! Oskrbela sta dve večji rani na njeni glavi, ki sta krvaveli, in imobilizirala grdo zlomljeno roko v zapestju. V jamo smo potem poslali še nekaj odev in to je bilo vse, kar smo lahko storili do prihoda zdravnice Jamarske reševalne službe. Ker pa je ženska vse bolj tožila zaradi bolečin tudi v prsih, kolku in gležnju, narediti pa nisem imel kaj, sem vprašal zdravnico zdravstvenega doma, ki je čakala, da ponesrečenko spravimo ven, ali bi morda lahko njo spustili v jamo. Kar je bilo grozno, to sem vedel, kajti od človeka, ki ni vajen globin in jam, je kaj takšnega zahtevati pravzaprav nesramno. A druge rešitve nisem videl in zdravnica je seveda reagirala kot vsak normalen človek, priznala je, da se višine boji. Potem sem se obrnil k drugemu medicincu, ali se tudi on boji višine, pa je takoj odvrnil, da ne, a da on ni zdravnik in lahko pomaga le omejeno. V taki situaciji je tudi omejena pomoč profesionalca boljša kot nič in gasilci so ga takoj oblekli, hkrati pa je prišel že tudi prvi jamarski reševalec, ki se je po vrvi spuščal ob njem, da je bilo medicincu vsaj malo lažje. Pa je vseeno trpel, to se mu je videlo, znoj je krepko tekkel izpod njegove čelade. A se je spustil in pomagal.

Ko do poškodovanca pride zdravnica JRS, si vsi reševalci za hip oddahnemo (Brezno pod cerkvijo).

FOTO MAKS MERELA

Anži je lahko prišel ven, na toplo, da smo lahko začeli postavljati reševalne vrvene manevre, saj so jamarski reševalci z opremo že začeli prihajati na kraj, Tico pa je prevzel izdelavo manevrov v jami. Kar naenkrat vodenje intervencije ni bilo več mačji kašelj!

V bistvu smo čakali le še zdravnico Vesno, ki se je peljala z ljubljansko reševalsko ekipo. Intervencijski kombi ljubljanskega centra je bil na drugi nalogi, zato so se odpeljali kar z osebnim kombijem, za spremstvo pa je poskrbela policija. Z lučkami in sirenami. Za pot so z njihovo pomočjo potrebovali le nekaj več kot uro in pol ...

Zdravnica je v jami naredila, kar pač mora narediti, da se poškodovanka pripravi na transport iz jame, kar traja, vmes pa je iz jame poklical medicinski tehnik, ki smo ga prvega spustili v jamo, ali lahko njega potegnemo pred nosili. Seveda sem njegovo prošnjo zavrnil, kajti nosila imajo vedno prednost in mu zagotovil, da ga dvignemo takoj, ko odpnemo nosila. Mislil sem si, da se je jame naveličal, a se je izkazalo, da je sofer rešilca, ki je poškodovano odpeljal do čakajočega helikopterja ...

Ko smo začeli z izvlekom nosil, je šlo vse brez zapletov, zunaj so bila po sedmih minutah! Poškodovanko so prevzeli reševalci nujne medicinske pomoči ZD Črnomelj, potem pa smo seveda ven spravili še voznika rešilca, nato pa počasi pospravili. In si v bližnji gostilni privoščili pozno popoldansko kosilo.

Domov sem prišel zbit, kot že dolgo ne, a z dobrim občutkom. Še boljši pa je bil kakšen teden kasneje, ko sem šel na vajo JRS. Najmlajši sin mi je namreč ponosno pomagal nesti jamarsko opremo do avta ...

Izvlek nosil s ponesrečeno osebo pomeni, da bo delo jamarskih reševalcev kmalu končano (Brezno pod cerkvijo). FOTO SANDI VIDRIH